

Styrets beretning for 2024

FORUT er en norsk bistandsorganisasjon som eies av organisasjonene IOGT, Juvente og Juba. FORUT har i 2024 hatt utviklingssamarbeid med 17 partnerorganisasjoner, hvorav 13 er nasjonale organisasjoner i Sri Lanka, India, Nepal, Sierra Leone, Malawi og Zambia, tre er regionale alkoholpolitiske allianser i Vest-Afrika, det sørlige Afrika og Latin-Amerika, samt en global alkoholpolitisk allianse.

FORUT arbeider mot fattigdom og for en rettferdig verden der barn er trygge. Vi kjemper for at barn og kvinner skal få realisert sine rettigheter, og at rusmidler og dårlig psykisk helse ikke skal hindre trygghet og utvikling.

FORUTs mål er at folk får reell makt til å endre sine liv.

FORUT er en forkortelse for *solidaritetsaksjon FOR UTvikling*. Vi mener at utvikling krever en helhetlig tilnærming og arbeider på områder som virker sammen: barnrettigheter, likestilling, arbeid og inntekt, god psykisk helse og alkoholpolitikk som fremmer folkehelse.

FORUT mobiliserer barn og unge i Norge til global innsats gjennom våre pedagogiske kampanjer i barnehager og skoler. FORUT driver også et aktivt påvirkningsarbeid nasjonalt, regionalt og globalt for fattigdomsreduksjon, rettferdighet og folkehelse.

Organisasjonens hovedkontor ligger på Gjøvik, og med avdelingskontor i Oslo og Tromsø.

Rammeavtalen med Norad

2024 er første året i FORUTs nye femårige rammeavtale med Norad 2024-2028. Avtalen, på vel 200 millioner kroner over fem år, ble signert i mai 2024 og innebærer en økning på 31% fra forrige rammeavtaleperiode.

Alle FORUTs programmer gjennomføres av våre nasjonale, regionale og globale partnerorganisasjoner og innen de avtalte rammer for planer og budsjetter. Partnerorganisasjonene følges opp fra FORUTs administrasjon i Norge.

FORUTs arbeid som bistandsorganisasjon handler om å oppnå forandringer som gir bedring i fattige og marginaliserte menneskers livssituasjon og livsutsikter. Rammeavtalen med Norad, som har bedre folkehelse og sterkere sivilsamfunn som mål, inneholder et omfattende sett av plandokumenter og instrumenter for hvordan resultatene av vårt arbeid skal oppnås, synliggjøres og konkretiseres. Avtalen er delt inn i fem tematiske programmer;

rus som utviklingshinder, psykisk helse, barnerettigheter, kvinner og likestilling, samt arbeid og inntekt. Det er utarbeidet strukturerte forandringsteorier («*Theories of Change*») for våre program, både samlet og per tema. Videre er det igangsatt en systematisk satsing på kunnskapsforvaltning gjennom FORUTs *Knowledge Management System*, for å sikre bedre bruk og utvikling av kunnskap i programmene, gjennom tematiske kunnskapsbanker og tematiske arbeidsgrupper, *Communities of Practice (CoPs)*, med medarbeidere fra FORUT og våre partnerorganisasjoner. Dette er en viktig forberedelse til resultatrapporteringen til Norad i 2025.

Våre partnerorganisasjoner leverer alle resultater på en eller flere av de seks programområdene, i tråd med egne prioriteringer og forankring i egne samfunn. I tillegg leverer vi samlet et vesentlig bidrag til bærekraftsmålene, herunder særlig mål nr. 1 (utrydde fattigdom), nr. 3 (god helse), nr. 4 (god utdanning), nr. 5 (likestilling mellom kjønnene), nr. 8 (anstendig arbeid og økonomisk vekst), nr. 10 (mindre ulikhet) og nr. 17 (samarbeid for å nå målene). I tillegg bidrar mange av våre partnerorganisasjoner på ytterligere flere av bærekraftsmålene.

Nøkkelen til FORUTs gode resultater ligger i våre langsiktige og likeverdige partnerskap der partnerorganisasjonene definerer egne behov og selv setter mål for sin virksomhet. Dette er lokalt ledet utvikling.

I 2024 har FORUTs medarbeidere gjennomført reiser til fem av seks samarbeidsland; Sri Lanka, India, Nepal, Zambia og Malawi. I tillegg samlet vi i oktober alle partnere i Asia til en seks dagers opplæring for å styrke vår kompetanse innen traumebevisst tilnærming, med vekt på hvordan hjelpe traumeutsatte barn og voksne.

Den globale utviklingen i 2024

Russlands angrepskrig på Ukraina har hatt og har alvorlige globale konsekvenser. Mange mennesker i våre samarbeidsland har fått det verre som følge av den globale økonomiske krisen som har vedvart i 2024. Presidentvalget i USA har, med god grunn, bidratt til ytterligere uro

FORUTs samarbeidsland er stater som i ulik grad har konflikter eller dysfunksjonelle relasjoner mellom ulike aktører i samfunnet. Vi ser konsekvensene av økte økonomiske forskjeller og autoritære regimers fremmarsj. Menneskerettigheter er truet, inkludert sivile og politiske rettigheter til informasjons- og organisasjonsfrihet. Dette skjer samtidig som FN og andre overnasjonale institusjoner stadig blir utfordret og har relativt mindre makt enn tidligere, og der ikke-statlige kommersielle aktører har mer makt vis-a-vis stater.

FORUT står sammen med våre partnerorganisasjoner og det sivile samfunn i forsvaret for de grunnleggende premissene for fattigdomsreduksjon og rettigheter for alle mennesker, herunder demokratiske prinsipper, fordeling, fred, økologisk bæreevne og et sterk og fritt sivilsamfunn der menneskerettigheter forsvares. Våre langvarige partnerskap og våre kollegaers erfaring og kompetanse til å arbeide under stadig skiftende, dramatiske og krevende betingelser, gjør oss godt rustet til å fortsette vårt arbeid.

FORUTs resultater i 2024

2024 har vært et år med viktige gjennombrudd, særlig innen psykisk helse og global påvirkning. FORUT og våre partnerorganisasjoner har levert imponerende resultater i et år med store økonomiske utfordringer, der svak kronekurs har redusert overføringene til samarbeidslandene.

En ny femårig rammeavtale med Norad, en styrket organisering og bedre systemer for kunnskap og rapportering er faktorer som har hatt stor betydning. Videre er det særlig grunn til å løfte fram følgende resultater i de tematiske programområdene:

Rus som utviklingshinder:

Under dette programmet mobiliserer FORUTs partnerorganisasjoner lokalsamfunnene for å redusere alkoholskader. Dette innebærer å støtte og styrke store og små grupper av det vi kaller rettighetshavere (dvs. barn, ungdommer, kvinner og menn) i å aktivt forebygge og redusere alkoholskader. I 2024 var hele 22 000 rettighetshavere aktive på denne måten.

I fem av prosjektlandene så vi fremgang når det gjelder å få vedtatt evidensbasert alkoholpolitikk og –lovgivning (Liberia, Sierra Leone, Botswana, Sør-Afrika og Lesotho). I tillegg ble nesten alle nasjonale alkoholpolitikkallianser som er medlem av FORUTs regionale alliansepartnere i Sørlege Afrika og Vest-Afrika styrket.

FORUT bidro også i 2024 til ny kunnskap om alkohol og politikkarbeid i det globale sør som medredaktør av et spesialnummer i to bind av det vitenskapelige tidsskriftet *International Journal of Alcohol and Drug Research*, et av de ledene tidsskriftene for alkoholforskning globalt. Her ble fire artikler av eller med våre partnerorganisasjoner fagfellevurdert og publisert. I tillegg ble ytterligere to artikler publisert på FORUTs ressursnettsted (som også ble fornyet i løpet av 2024).

FORUT var også, sammen med vår globale partner Global Alcohol Policy Alliance (GAPA) involvert i forberedelsene til FNs høynivåmøte om ikke-smittsomme sykdommer og psykisk helse som avholdes i september 2025, med innlegg om alkoholmerking og et forsvar mot alkoholindustriens innblanding i global helse- og utviklingspolitikk på feltet.

Videre presenterte FORUT og GAPA en upublisert artikkel på forskerkonferansen KBS i Australia i juni om WHO's bruk av begrepet «*harmful use of alcohol*». Artikkelen ble senere fagfellevurdert og publiseres i tidsskriftet *Globalization and Health* i april 2025 med tittelen «*Framing alcohol harm in the UN context – the importance of language*».

Psykisk helse:

I Nepal har en mangeårig innsats for barns rettigheter og barns rett til god psykisk helse hatt viktige gjennombrudd i 2024. FORUT og vår partner CWIN har vært pionerer på dette feltet, ved å bygge et kompetansemiljø og etablere Nepals eneste tilbud for spesialiserte psykisk helse-tjenester for barn og unge på henholdsvis Kanti Children's hospital og Mental Hospital Lagankhel i hovedstaden Katmandu. I 2024 kunne begge sykehusene også tilby døgnbehandling. Dette har utvidet tilgangen til spesialisert behandling for barn og ungdom med alvorlige psykiske lidelser. 112 gutter og 115 jenter ble innlagt på døgnavdelingen, noe som langt overstiger målene for 2024. Likeledes er resultatene når det gjelder polikliniske tjenester også gode, 2 823 gutter og 1 521 jenter mottok dette året sin første konsultasjon.

Videre har en viktig milepæl blitt nådd i arbeidet med å innlemme psykisk helse-tjenestene i Katmandu i det nasjonale helsesystemet, da alt helsefaglig personale ble overført fra CWIN til sykehusenes lønnsliste og dette uten å miste den viktige kompetansen. Dette er av stor betydning for at myndighetene skal kunne overta hele driften innen 2028.

I 2024 lanserte FORUT også arbeidet med kompetanseheving på psykisk helse hos alle våre partnerorganisasjoner og gjennomførte i oktober et seksdagers kurs i tre manualer om traumer utarbeidet av Mental Health and Human Rights Info for våre åtte asiatiske partnere. Målet er å utdanne ikke-spesialister til å hjelpe mennesker som utsettes for kjønnsbasert vold. I etterkant av opplæringen har partnerne formidlet denne kunnskapen inn i egne organisasjoner med svært gode tilbakemeldinger.

FORUT var også medarrangør for Global Health Norway Conference i Tromsø i oktober, den årlige samlingen for forskere innen global helse i Norge. Flere av presentasjonene handlet om psykisk helse, ikke-smittsomme sykdommer og alkohol, to av hovedinnleiderne var fra FORUT og vår partner CWIN.

Barnerettigheter, likestilling og arbeid og inntekt:

Det er lagt stor vekt på å gjøre rom og områder kjønnsinkluderende og tilgjengelige for alle barn, inkludert barn med funksjonsnedsettelse, barn som ikke går på skole og barn fra avsidesliggende områder. I 2024 gjennomførte 285 grupper av og med barn og ungdom 474 tiltak for å fremme sine rettigheter.

Over 5000 barn i alderen 5–18 år hadde tilgang til skolegang som et resultat av vårt arbeid mens over 100 skoler (30 nye i 2024) i programområdene nå har “*child protection policies*” på plass.

550 grupper og små organisasjoner med mer enn 5 500 menn og kvinner arbeidet i 2024 for å endre kjønnsnormer i sine lokalsamfunn.

Bønder og fiskere står i mange land overfor utfordringer som manglende markedsadgang, tilgang til råvarer og mangel på kunnskap. Organisering av kooperativer og spare- og lånegrupper er avgjørende for å overvinne disse hindringene og oppnå langsiktig inntekt og matsikkerhet. Derfor har FORUTs partnere etablert 100 nye kooperativer av denne typen i 2024.

Nesten 2000 mennesker i FORUTs programområder har også fått tilgang til “*food schemes*” (matordninger) i 2024.

Årsregnskapet for 2024

Årsregnskapet for 2024 viser et aktivitetsresultat på kr 2 578 168. I et aktivitetsregnskap føres alle inntekter og utgifter det året det mottas og brukes

FORUT har en sunn økonomi. Regnskapet er utarbeidet med forutsetning om fortsatt drift, og styret finner at forutsetningen er til stede. FORUT er medlem av Innsamlingskontrollen.

Deloitte Gjøvik er FORUTs revisor.

Organisasjonens utvikling

FORUTs virksomhet har vært stabil de siste årene, med et budsjett på mellom 50 og 60 millioner kroner. Organisasjonen hadde 15,97 årsverk ved utgangen av 2024.

Det ble avholdt sju styremøter i 2024. 55 saker ble behandlet.

FORUTs viktigste finansieringskilde er norske myndigheter, primært gjennom Norad. FORUT har i perioden 2024-2028 en femårig rammeavtale med Norad på 40 millioner kroner per år. Oppfølgingen av FORUT er plassert i seksjon for global helse i Norad.

FORUTs ambisjoner og mål krever en betydelig innsamling av egne midler, utover det som rammeavtalen med Norad krever. FORUT samlet inn 16 464 343 kroner i 2024, i tråd med målet på 16 millioner kroner.

FORUT har lojale faste givere, og et godt samarbeid med barnehager, skoler, private og offentlige virksomheter som alle har bidratt med betydelige midler. Det har dessverre vært en nedgang i inntektene fra barnehager, skoler, fastgivere og bedrifter, mens det har blitt gitt betydelige enkeltdonasjoner, som gjør at målet for innsamlede midler ble nådd i 2024.

FORUTs strategi fram mot 2030 ble vedtatt av styret i 2017. I lys av inneværende rammeavtale med Norad, en økt satsing på psykisk helse og et presset innsamlingsmarked, ble strategien revidert i 2021. FORUTs policydokument, samt policy for likestilling, menneskerettigheter, miljø og anti-korrupsjon ble revidert i 2023 og har dannet grunnlaget for vårt arbeid i 2024.

Arbeidsmiljø og kjønnsfordeling

FORUT er medlem av Virke og har tariffavtale og egen seniorpolitikk. FORUT har et godt arbeidsmiljø, og de ansatte uttrykker i stor grad tilfredshet med arbeidet, miljøet og oppgavene.

FORUTs medarbeidere har gjort en svært god jobb i 2024 og vist sterk gjennomføringsevne i henhold til planer, samt fleksibilitet til justeringer og endringer som følge av gjeldende rammebetingelser og den totale ressursituasjonen. Alle ansatte har store oppgaveporteføljer med tilhørende ansvar og myndighet, og kan i perioder oppleve stort arbeidspress som følge av et krevende innsamlingsmarked og økte faglige og forvaltningsmessige krav fra Norad og andre donorer.

FORUTs administrasjon besto ved inngangen til 2025 av 16 ansatte, 11 kvinner og fem menn. Totalt sykefravær i 2024 var 9,11%, hvorav korttidsfraværet utgjorde 0,65%, syke barn-dager 0,50% og langtidsfravær/sykmeldinger 7,95%.

FORUTs styre besto i 2024 av fem faste representanter (to kvinner og tre menn), tre representanter fra eierorganisasjonene (to kvinner og en mann), en representant fra de ansatte (kvinne) og to møtende vararepresentanter (to kvinner), i alt elleve personer. Av disse var altså sju kvinner og fire menn.

Risiko og sårbarhet

FORUT er som en liten bistandsorganisasjon sårbar for endrede holdninger i innsamlingsmarkedet og for endringer i globale og nasjonale politiske rammevilkår.

Følgende risikoer har særlig fått oppmerksomhet i 2024:

- Svikt i oppslutningen om FORUTs pedagogiske kampanjer (Barneaksjonen og Skoleløpet), eller sviktende innbetalinger fra deltakerne. Trenden er over år

nedadgående for påmeldinger. Gjennomsnittlig beløp per barnehage sank fra året i før i 2024, mens det for skolene var en oppgang. Mindre barnekull og mange barnehager som blir lagt ned, gjør markedssituasjonen bekymringsfull for det som har vært en stabil inntektskilde for FORUT i flere tiår.

- Svikt i andre egeninnsamlede inntekter, som reduksjon i veksten av antall nye fastgivere. Dette reduserer nivået på FORUTs frie midler. Fram til 2018 økte inntektene fra FORUTs faste givere, men stagnerte i 2019 og har siden gått ned og i 2024 hadde FORUT en netto nedgang i antall fastgivere, på samme måte som i 2023. Dette er et viktig utviklingsområde for FORUT.
- Stadig større krav til økonomisk bærekraft hos våre partnerorganisasjoner i sør vil kunne true deres eksistens fordi det er vanskelig for disse organisasjonene å skaffe større donorer til prosjektene. Dersom FORUT må redusere budsjettene, kan resultatet bli redusert aktivitet som vil svekke de langsiktige virkningene av arbeidet.
- Politiske endringer og utvikling i retning autoritære regimer i våre samarbeidsland vil kunne true våre partnerorganisasjoners mulighet til å engasjere seg i rettighetsarbeid og internasjonalt samarbeid, noe som igjen vil kunne true deres eksistensgrunnlag.
- Mange land har innført strengere regelverk for innførsel av midler fra utlandet som følge av det internasjonale arbeidet mot hvitvasking og terrorfinansiering. I økende grad bruker myndigheter dette som påskudd for mer kontroll over sivilsamfunnsorganisasjoner, som da opplever stadig større problemer med tillatelser for å motta pengestøtte fra utlandet.
- En svak norsk kronekurs har vært og forblir en stor økonomisk risiko, da FORUTs rammeavtale med Norad er i norske kroner.
- Dyrtid rammer mange land svært hardt. Prisene på energi og drivstoff, råvarer og teknologiprodukter har økt kraftig, med en påfølgende dominoeffekt med rekordhøy inflasjon i mange land. For FORUTs programmer handler dette om at marginaliserte og fattige gruppers livssituasjon har blitt sterkt forverret. Det er stor risiko for at med tap av inntekt endres handlings- og beslutningsrommet og at for mange sårbare grupper vil livet nå kun handle om overlevelse og om å få råd til mat. Dette kan fortrenge viktige grunnpilarer for utvikling, som rettighetsarbeid for kvinner og barn. Misnøye og mistillit i brede lag av folket kan gi grobunn for ytterligere polarisering, populisme og opprør.
- Endringer i politiske rammevilkår både globalt og nasjonalt, med vesentlig kutt i budsjettene til bistand, omlegging av norsk bistand eller økt krav til egenandel, vil kunne ramme FORUTs eksistensgrunnlag og er grunn til betydelig bekymring ved inngangen til 2025, i lys av Trump-administrasjonen og andre lands kutt i bistand og støtte til både ideelle og multilaterale organisasjoner.

Miljøutfordringer

FORUTs virksomhet forurenser i utgangspunktet ikke det ytre miljøet. Det er imidlertid behov for en del flyreiser for å følge opp prosjektvirksomheten, noe som medfører klimagassutslipp. Hvert partnerland får normalt mellom ett besøk i året. Det foretas ikke unødvendige reiser, og mesteparten av oppfølgingen skjer på digitale plattformer.

Gjøvik 15. mai 2025

Kari Hagen
styreleder

Ida Oleanna Hagen
generalsekretær

Mirjeta Emini
styrets nestleder

Geir Riise

Stig Erik Sørheim

Øyvind Kind Robertsen

Elin Kjeldstadli Hatlestad
ansattes representant

Dokumentet er signert elektronisk

PENNEO

Signaturene i dette dokumentet er juridisk bindende. Dokument signert med "Penneo™ - sikker digital signatur". De signerende parter sin identitet er registrert, og er listet nedenfor.

"Med min signatur bekrefter jeg alle datoer og innholdet i dette dokument."

Emini, Mirjeta

Nestleder

På vegne av: Forut - Solidaritetsaksjon For Utvikling

Serienummer: no_bankid:9578-5999-4-2029353

IP: 84.213.xxx.xxx

2025-05-16 12:47:54 UTC

HAGEN, IDA OLEANNA

Generalsekretær

På vegne av: Forut - Solidaritetsaksjon For Utvikling

Serienummer: no_bankid:9578-5997-4-679216

IP: 158.248.xxx.xxx

2025-05-16 13:16:55 UTC

HATLESTAD, ELIN KJELDSTADLI

Styremedlem

På vegne av: Forut - Solidaritetsaksjon for utvikling

Serienummer: no_bankid:9578-5990-4-2368027

IP: 158.248.xxx.xxx

2025-05-16 13:21:40 UTC

Sørheim, Stig Erik

Styremedlem

På vegne av: Forut - Solidaritetsaksjon For Utvikling

Serienummer: no_bankid:9578-5993-4-2523079

IP: 195.1.xxx.xxx

2025-05-16 13:35:38 UTC

HAGEN, KARI

Styrets leder

På vegne av: Forut - Solidaritetsaksjon For Utvikling

Serienummer: no_bankid:9578-5999-4-2019812

IP: 178.232.xxx.xxx

2025-05-16 13:36:31 UTC

Robertsen, Øyvind Kind

Styremedlem

På vegne av: Forut - Solidaritetsaksjon For Utvikling

Serienummer: no_bankid:9578-5997-4-2324716

IP: 77.16.xxx.xxx

2025-05-16 14:07:23 UTC

Dette dokumentet er signert digitalt via [Penneo.com](https://penneo.com). De signerte dataene er validert ved hjelp av den matematiske hashverdien av det originale dokumentet. All kryptografisk bevisføring er innebygd i denne PDF-en for fremtidig validering.

Dette dokumentet er forseglet med et kvalifisert elektronisk segl. For mer informasjon om Penneos kvalifiserte tillitstjenester, se <https://eutl.penneo.com>.

Slik kan du bekrefte at dokumentet er originalt

Når du åpner dokumentet i Adobe Reader, kan du se at det er sertifisert av **Penneo A/S**. Dette beviser at innholdet i dokumentet ikke har blitt endret siden tidspunktet for signeringen. Bevis for de individuelle signatørenes digitale signaturer er vedlagt dokumentet.

Du kan bekrefte de kryptografiske bevisene ved hjelp av Penneos validator, <https://penneo.com/validator>, eller andre valideringsverktøy for digitale signaturer.

PENNEO

Signaturene i dette dokumentet er juridisk bindende. Dokument signert med "Penneo™ - sikker digital signatur". De signerende parter sin identitet er registrert, og er listet nedenfor.

"Med min signatur bekrefter jeg alle datoer og innholdet i dette dokument."

Riise, Geir

Styremedlem

På vegne av: FORUT, Solidaritetsaksjon for utvikling

Serienummer: no_bankid:9578-5999-4-1143237

IP: 46.212.xxx.xxx

2025-05-19 07:36:42 UTC

Dette dokumentet er signert digitalt via [Penneo.com](https://penneo.com). De signerte dataene er validert ved hjelp av den matematiske hashverdien av det originale dokumentet. All kryptografisk bevisføring er innebygd i denne PDF-en for fremtidig validering.

Dette dokumentet er forseglet med et kvalifisert elektronisk segl. For mer informasjon om Penneos kvalifiserte tillitstjenester, se <https://eutl.penneo.com>.

Slik kan du bekrefte at dokumentet er originalt

Når du åpner dokumentet i Adobe Reader, kan du se at det er sertifisert av **Penneo A/S**. Dette beviser at innholdet i dokumentet ikke har blitt endret siden tidspunktet for signeringen. Bevis for de individuelle signatørenes digitale signaturer er vedlagt dokumentet.

Du kan bekrefte de kryptografiske bevisene ved hjelp av Penneos validator, <https://penneo.com/validator>, eller andre valideringsverktøy for digitale signaturer.